RABHADH

Caithfear an Ceistpháipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabha(i)r ag deireadh an scrúdaithe, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduimhir anseo ⇒

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2008

DÉ CÉADAOIN, 18 MEITHEAMH, 2008 – MAIDIN 9.30 – 12.00

EACNAMAÍOCHT TALMHAÍOCHTA – GNÁTHLEIBHÉAL

(320 marc)

Freagair **cúig cheist déag** as Cuid I agus **ceithre** cheist as Cuid II. Níor cheart duit níos mó ná uair an chloig a chaitheamh le Cuid I.

CUID I (120 marc)

Freagair **cúig cheist déag**.
Scríobh na freagraí sna spásanna cuí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc.

CUID II (200 marc)

Freagair **ceithre** cheist.
Scríobh na freagraí i do fhreagarleabha(i)r.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc (50 marc).
Ná scríobh freagraí Chuid II ar an gceistpháipéar seo.

NÁ DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A THABHAIRT AR AIS LEIS AN/NA (bh)FREAGARLEABHA(I)R A ÚSÁIDEADH CHUN NA CEISTEANNA I ROINN II A FHREAGAIRT.

CUID I (120 marc)

Freagair **cúig cheist déag**.
Scríobh na freagraí sna spásanna cuí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc.

1. Luaigh sampla **amháin** de gach ceann díobh seo:

(i) Costas seasta: ______________________________

(ii) Costas athraitheach: ______________________________

2. Mínigh an téarma **Árachas Tríú Páirtí**: ______________________________

____

3. Tá Ollfhoirmiú Caipitil lúide ____________ cothrom le Glanfhoirmiú Caipitil.

4. Ainmnigh eagraíocht feirmeoireachta **amháin**: ______________________________

5. Má thagann ardú 8% ar phraghas ainmniúil earra le linn ráta boilscithe 5% a bheith ann, cad é an fíor-ardú ar phraghas an earra? ______________________________

6. Déantar thart ar ____________ % den mhairteoil Éireannach a onnmhairiú gach bliain.

7. Mínigh conas a chuireann ardú ar chostas táirgeachta eorna isteach ar chuar an tsoláthair don eorna.

____

____

8. Féadfar praghas cothromaíochta a shainmhíniú mar:

____

____

9. Ainmnigh an Toisc Tháirgeachta a thuilleann ús: ______________________________

10. Tháinig ardú mór ar ioncaim ó tháirgeacht na déiríochta le míonna beaga. Mínigh cén fáth nach dtéann níos mó feirmeoirí le táirgeacht déiríochta in Éirinn.

____

11. Déantar an cóimheas leachtachta d'fheirm a shainmhíniú mar chóimheas na sócmhainní ____________ le ____________ reatha.

12. Luaigh **dhá** chéim ar bith sa slabhra bia.

(i) ____

(ii) ____

13. Féadfaidh feirmeoirí caipiteal nua a fháil ó fhoinsí seachas iasachtaí. Ainmnigh **dhá** fhoinse.

(i) ____

(ii) ____

14. Tomhaiseann an **tInnéacs Praghsanna do Thomhaltóirí** ______________________________

____

15. Luaigh sampla **amháin** san fheirmeoireacht in Éirinn de **gach ceann** díobh seo a leanas:

(i) Táirgí Iomaitheora: ______________________________

(ii) Comhtháirgí: ______________________________

16. Cuir sonraí staitistiúla reatha ar fáil maidir leis an Earnáil Talmhaíochta in Éirinn mar atá léirithe thíos.

Líon na bhFeirmeoirí Déiríochta in Éirinn	
% den Talamh feirmeoireachta in Éirinn a mbíonn féar á fhás air	

17. Cad a thuigeann tú leis an téarma **díchúpláil** i bpolasaí talmhaíochta?

____

____

18. Tabhair breac-chuntas ar na cúiseanna nach miosúr imleor a thuilleadh an t-ioncam ón bhfeirmeoireacht ar ioncam iomlán a lán teaghlach feirmeoireachta.

____

____

19. Tabhair breac-chuntas ar theorainn **amháin** atá le polasaí cabhrach bia a úsáid chun cuidiú le tíortha atá i mbéal forbartha.

____

20. Sainmhínítear an téarma **Ollchorrlach** mar aschur ______________________ lúide costais

__________________________.

Ná dearmad an ceistpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an/na (bh)freagarleabha(i)r a úsáideadh chun na ceisteanna i gCuid II a fhreagairt..

CUID II (200 marc)

Freagair **ceithre** cheist.
Scríobh na freagraí i do fhreagarleabha(i)r.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc (50 marc).
Ná scríobh freagraí Chuid II ar an gceistpháipéar seo.

1. **(a)** Déan cur síos ar an slabhra bia a chríochnaíonn leis an uaineoil a cheannaíonn an tomhaltóir.

(b) Mínigh ionchur an fheirmeora sa táirge deiridh a cheannaíonn an tomhaltóir.

(c) Mínigh **dhá bhuntáiste eacnamaíochta** agus **dhá mhíbhuntáiste eacnamaíochta** a bhaineann le hallmhairí talmhaíochta go hÉirinn.

[50 marc]

2. Léiríonn an léaráid thíos an t-éileamh ar **mhuiceoil** agus an soláthar muiceola:

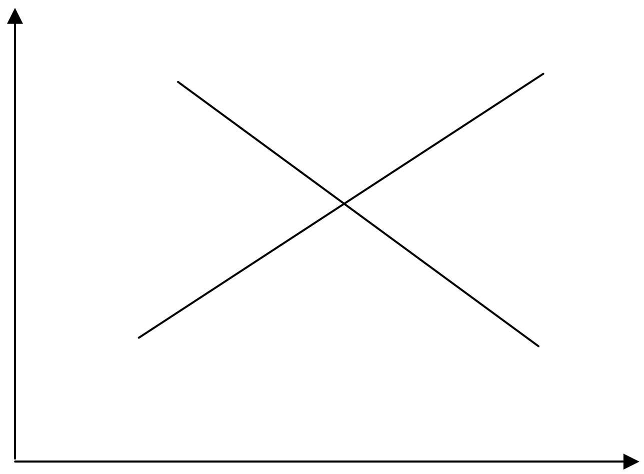

(a) Déan cóip den léaráid i do fhreagarleabhar agus cuir lipéid ar na haiseanna, ar chuar an tsoláthair agus ar chuar an éilimh, agus ar phraghas cothromaíochta agus ar chainníocht chothromaíochta na muiceola.

(b) Mínigh, agus úsáid á baint agat as léaráid ar leith i **ngach** cás, cén tionchar a bheadh ag na hathruithe seo a leanas ar phraghas cothromaíochta muiceola:

(i) Ráig BSE sa **tréad mairteola**.
(ii) Feachtas rathúil fógraíochta a chuirfeadh in iúl do thomhaltóirí na buntáistí cothaitheacha a bhaineann le **muiceoil** a ithe.
(iii) Laghdú ar phraghas **uaineola**.

(c) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** athróg a imríonn tionchar ar sholáthar tráchtearra ar bith.

[50 marc]

3. **(a)** Luaigh **trí** cúis a n-ullmhaíonn feirmeoirí Cuntais Feirme.

(b) Baineann na sonraí seo a leanas le feirm theaghlaigh ar a bhfuil duine amháin fostaithe:

	€
Díolacháin lúide ceannacháin	200,000
Ardú ar fhardail	5,000
Tomhaltas teaghlaigh	1,000
Costais athraitheacha	30,000
Costais sheasta	36,000

Ríomh, agus gach áireamh á thaispeáint agat:

(i) Aschur (táirgeacht) na Feirme;
(ii) Ollchorrlach na Feirme;
(iii) An tIoncam ó fheirm an teaghlaigh.

[50 marc]

4. **(a)** Mínigh an difríocht idir **sreabhadh airgid** agus **brabúsacht** gnólacht feirme.

(b) Mínigh agus luaigh sampla talmhaíochta **amháin** de **gach ceann** de na foinsí airgeadais seo a leanas:

(i) Airgeadas gearrthéarmach;
(ii) Airgeadas meántéarmach;
(iii) Airgeadas fadtéarmach.

(c) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** rogha a d'fhéadfadh a bheith ag feirmeoir a mbeadh deacracht aige aisíocaíochtaí iasachta a dhéanamh.

[50 marc]

5. Sceideal éilimh ar im in Éirinn.

Praghas an Ime an kg (€)	Cainníocht a Ceannaíodh ina tonaí sa bhliain, ’000
3.00	30
2.50	35
2.00	40
1.50	45
.50	50

(a) Bain úsáid as na sonraí sa tábla thuas agus tóg cuar an éilimh ar an im.

(b) ‘Tá fána dhiúltach i gCuar an Éilimh.’ Mínigh an ráiteas seo.

(c) Ríomh an t-ioncam a thuillfí le 35,000 tona.

(d) Luaigh **trí** thoisc a d’fhéadfadh a bheith ina gcúis le cuar an éilimh ar an im a aistriú.

[50 marc]

6. Tá 27 ballstát san Aontas Eorpach (AE) faoi láthair agus tá tuilleadh tíortha le dul isteach ann. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** impleacht a d’fhéadfadh a bheith aige ar **gach** ceann díobh seo dá méadófaí an tAontas Eorpach:

(i) Feirmeoirí na hÉireann;
(ii) Tomhaltóirí na hÉireann;
(iii) Margaí saothair an AE.

[50 marc]

Ná dearmad an ceistpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an/na (bh)freagarleabha(i)r a úsáideadh chun na ceisteanna i gCuid II a fhreagairt.

Leathanach Bán

Leathanach Bán